

**Рейтинговий звіт VOST 001–009 short
про оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності
банківських вкладів (депозитів)**

Об'єкт рейтингування	ПАТ «БАНК ВОСТОК»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	20.02.2014 р.
Дата оновлення	09.11.2017 р.
Кредитний рейтинг:	uaAA–
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ «БАНК ВОСТОК» за 2015–2016 рр. та I–III квартали 2017 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризується ДУЖЕ ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.

Знаки «+» та «-» позначають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) «5» – найвища надійність. Банк надійний, мінімально чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних факторів. Ймовірність виникнення проблем із своєчасним поверненням вкладу дуже низька.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу ПАТ «БАНК ВОСТОК»

Дата:	20.02.2014 р.	03.06.2014 р.	23.12.2014 р.	11.07.2016 р.	13.12.2016 р.	09.11.2017 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA-	uaA-	uaA	uaA	uaAA-	uaAA-
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підвищення	підтвердження

Історія рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БАНК ВОСТОК»

Дата	20.02.2014 р.	26.11.2015 р.	15.12.2015 р.	11.07.2016 р.	13.12.2016 р.	09.11.2017 р.
Рівень рейтингу	4	4	4+	4+	5	5
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підвищення	підтвердження	підвищення	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «БАНК ВОСТОК» підтримується:

- збільшенням обсягу статутного капіталу;
- низькою питоною вагою простроченої заборгованості в клієнтському кредитному портфелі;
- диверсифікацією ресурсної бази за джерелами залучення;
- прийнятною структурою забезпечення клієнтського кредитного портфеля;
- коштами, залученими від пов'язаних сторін;
- прийнятними показниками ефективності основної діяльності.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «БАНК ВОСТОК» обмежується:

- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками та вагомим обсягом валютної заборгованості, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- концентрацією ресурсної бази за основними кредиторами та значним обсягом коштів на поточних рахунках, що підвищує чутливість до ризику ліквідності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники ПАТ «БАНК ВОСТОК»

Показник	01.01.2013	01.01.2014	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17	01.10.17
Активи, млн. грн.	1727,76	3074,50	4447,17	6596,80	7826,62	7145,33	6565,37	6698,75
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	1423,24	2352,63	3611,89	4319,87	5589,92	5015,83	5045,41	5620,89
Кошти клієнтів, млн. грн.	1236,40	2362,24	3086,00	4294,48	6046,66	5566,91	5289,34	5362,90
Власний капітал, млн. грн.	362,50	373,03	405,60	426,28	523,02	540,68	554,41	569,42
Доходи, млн. грн.	120,69	293,52	558,48	946,56	1067,08	266,36	527,54	843,28
Витрати, млн. грн.	113,95	280,52	517,90	896,95	971,70	248,87	496,29	796,96
Чистий операційний дохід, млн. грн.	50,16	117,68	239,66	382,92	456,09	117,15	237,42	396,68
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	8,86	17,45	51,24	68,15	116,92	21,49	38,05	56,64
Чистий прибуток, млн. грн.	6,73 ¹	13,00 ²	40,59 ³	49,61 ⁴	95,38 ⁵	17,49	31,25	46,32
Доходність активів (ROA)*,%	0,39	0,42	0,91	0,75	1,22	-	-	-
Доходність капіталу (ROE)*,%	1,86	3,49	10,01	11,64	18,24	-	-	-

¹ фінансовий результат за МСФЗ, підтверджений аудиторським висновком, становив 3,54 млн. грн.

² фінансовий результат за МСФЗ, підтверджений аудиторським висновком, становив 9,03 млн. грн.

³ фінансовий результат за МСФЗ, підтверджений аудиторським висновком, становив 49,61 млн. грн.

⁴ фінансовий результат за МСФЗ, підтверджений аудиторським висновком, становив 49,57 млн. грн.

⁵ фінансовий результат за МСФЗ, підтверджений аудиторським висновком, становив 95,39 млн. грн.

* значення на звітну дату

Резюме

Банк був заснований 23 квітня 2002 року та зареєстрований Національним банком України 17 жовтня 2002 року як ЗАТ «Агробанк». У грудні 2006 року Банк увійшов до складу Home Credit Group. 8 серпня 2007 року зареєстровано зміну назви ЗАТ «Агробанк» на ЗАТ «ХК Банк». 30 січня 2009 року Банк був перереєстрований у відкрите акціонерне товариство, а 27 травня 2010 року – в публічне акціонерне товариство. 15 квітня 2011 року зареєстровано зміну назви ЗАТ «ХК Банк» на ПАТ «БАНК ВОСТОК». 21 грудня 2011 року 100% акцій Банку придбала група юридичних та фізичних осіб. Протягом 2012 року відбулися зміни у складі акціонерів. Станом на 1 жовтня 2017 року 100% акцій Банку належать ТОВ «ВОСТОК КАПІТАЛ». Основними бенефіціарними власниками Банку є пан В. М. Костельман, пан В. В. Мороховський та пані Л. С. Мороховська.

Банк є відповідальною особою Банківської групи (рішення Комісії Національного Банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайта) платіжних систем №211 від 21 травня 2014 року) до складу якої входять: ПАТ «БАНК ВОСТОК» та ПАТ «ЗАКРИТИЙ НЕДИВЕРСИФІКОВАНИЙ ВЕНЧУРНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД «ВЕРМОНТ»». Контролерами Групи є пан В. В. Мороховський та пані Л. С. Мороховська.

Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Банк зареєстрований за адресою: вул. Курсантська 24, м. Дніпро, Україна. Підрозділи головного офісу Банку розташовані в м. Одеса та м. Дніпро.

ПАТ «БАНК ВОСТОК» є складовою частиною банківської системи України та створено з метою комплексного обслуговування клієнтів. Регіональна мережа Банку станом на початок IV кварталу поточного року охоплювала 10 областей України й м. Київ та була представлена 31 відділенням і 3 представництвами.

Наразі Банк добре інтегрований в міжнародні інформаційні та платіжні системи. ПАТ «БАНК ВОСТОК» є членом міжнародної платіжної системи S.W.I.F.T. та користувачем міжнародної дилінгової системи REUTERS, а також принципальним членом міжнародних платіжних систем Master Card та VISA. Виплати та відправлення коштів здійснюються через міжнародні системи грошових переказів Western Union, MoneyGram, Welsend, TУME, Ria.

Активні операції Банку фондуються власними та залученими коштами. Якість власного капіталу ПАТ «БАНК ВОСТОК» добра. Основною складовою є статутний капітал, обсяг якого у поточному році було збільшено на 137,69 млн. грн. за рахунок капіталізації прибутків, отриманих за підсумками 2015 та 2016 років. Наразі прибутки минулих років та фінансовий результат поточного року формують близько п'ятої частини власних коштів.

Приріст власного капіталу відбувається за рахунок ефективної діяльності фінансової установи. Рівень покриття власними коштами активів загалом та кредитно-інвестиційного портфеля зокрема невисокий. Рівень капіталізації

достатній, проте подальший розвиток Банку потребуватиме нарощення капіталу. Акціонери Банку мають намір збільшити обсяг статутного капіталу як за рахунок зовнішніх джерел, так і за рахунок часткового спрямування результатів минулих років. Зазначене сприятиме покращенню структури регулятивного капіталу Банку та дозволить збільшити обсяг останнього за рахунок додаткового залучення коштів на умовах субординованого боргу.

Кошти клієнтів залишаються основою зобов'язань. Разом з тим Банк активно співпрацює з зовнішніми кредиторами як суб'єктами господарювання, так і банківськими установами. Кошти, залучені від останніх переважно є короткостроковими.

З метою подальшого розширення співпраці з нерезидентами в поточному році передбачається залучення коштів від американського фонду WBC у обсязі 7,8 млн. дол. США. Запозичення будуть спрямовані на фінансування малого та середнього бізнесу.

Динаміка клієнтських коштів протягом аналізованого періоду була різнонаправленою. Фактичний приріст клієнтського портфеля у 2015 році перевищив 17% (обсяг коштів суб'єктів господарювання зріс більше ніж на 61%, коштів фізичних осіб – зменшився більше ніж на 16%), у 2016 році – перевищив 33% (обсяги коштів корпоративних клієнтів та фізичних осіб зросли майже на 49% та більше ніж на 16% відповідно). Натомість, за підсумками 9 місяців поточного року скорочення клієнтського портфеля перевищило 10% (обсяг коштів корпоративних клієнтів зменшився майже на 15%, обсяг коштів приватних клієнтів – більше ніж на 4%).

Клієнтський портфель Банку є переважно короткостроковим (понад 3/4 портфеля, в т. ч. майже 2/3 – кошти на поточних рахунках). Коштами у ВКВ сформовано майже половину портфеля.

У III кварталі минулого року ПАТ «БАНК ВОСТОК» поновив залучення коштів шляхом розміщення ощадних депозитних сертифікатів, емітованих банком. Наразі обсяг довгострокових запозичень у ВКВ незначний.

Якість ресурсної бази ПАТ «БАНК ВОСТОК», що диверсифікована за джерелами залучення, задовільна. Валютна складова ресурсної бази в умовах валютно-курскових коливань підвищує боргове навантаження на Банк, а концентрація зобов'язань за основними кредиторами та значний обсяг коштів клієнтів на поточних рахунках і міжбанківські запозичення на умовах овернайт підвищують чутливість Банку до ризику ліквідності.

Основним доходним активом ПАТ «БАНК ВОСТОК» є кредитний портфель. Банк насамперед орієнтований на кредитування корпоративних клієнтів. У портфелі, що здебільшого є короткостроковим, переважають кредити, надані в поточну діяльність. Частка валютної складової в клієнтському кредитному портфелі дещо зменшилася, проте залишається суттєвою. Окремі позичальники не мають валютних надходжень.

Якість клієнтського кредитного портфеля задовільна. Станом на початок IV кварталу поточного року прострочена заборгованість формувала 2,2% портфеля, проти 10,11% загального обсягу 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб, що свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості. Концентрація кредитного портфеля за основними позичальниками та його валютна структура в умовах валютно-курскових коливань є чинниками, які підвищують чутливість Банку до кредитного та валютного ризиків.

Щомісяця Банк здійснює розрахунок кредитного ризику за активами відповідно до вимог, визначених внутрішніми нормативними документами. На покриття збитків від зменшення корисності активів Банк формує резерви. Рівень резервування невисокий – кредитний портфель покривається сформованими резервами менше ніж на 4%. Ситуація пом'якшується незначним обсягом активних операцій з пов'язаними з Банком особами, структурою забезпечення кредитного портфеля (близько 15% заборгованості за кредитами забезпечено майновими правами на грошові кошти) та прийнятною ефективністю діяльності.

Портфель цінних паперів сформовано депозитними сертифікатами, емітованими НБУ та ОВДП, що забезпечує прийнятний рівень доходності за відсутності кредитних ризиків.

Високоліквідні активи, що протягом аналізованого періоду підтримувалися в обсязі, необхідному для поточного обслуговування клієнтів та виконання власних поточних зобов'язань, станом на початок IV кварталу поточного року формували близько п'ятої частини активів, а їх основною складовою були готівкові кошти. Кошти на НОСТРО рахунках переважно розміщені в банках-нерезидентах інвестиційного класу.

Операції з пов'язаними сторонами переважно носять ресурсний характер.

Якість активів ПАТ «БАНК ВОСТОК» добра. Разом з тим, актуальною для Банку є чутливість до кредитного та валютного ризиків, що підвищує ймовірність погіршення якості активів у поточних економічних умовах.

Значення показника швидкої ліквідності, який характеризує здатність розраховуватись за поточними зобов'язаннями, невисоке. Активи та пасиви в окремих періодах не збалансовані за строками до погашення (невідповідність перевищує 10%).

Протягом аналізованого періоду ефективність діяльності ПАТ «БАНК ВОСТОК» була прийнятною, а фінансовий результат – позитивним. ПАТ «БАНК ВОСТОК» генерує стабільний грошовий потік як по процентних активах, так і від комісійно-торгівельної діяльності, що покриває операційні витрати та резервування активних операцій.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БАНК ВОСТОК» враховує показники капіталізації та ліквідності, структуру та якість ресурсної бази, якість активів та показники ефективності діяльності.

Основні показники, що характеризують власну платоспроможність установи, наразі перебувають на задовільному рівні, обсяг ринкового фондування (залучені ресурси, не пов'язані з власниками установи) є значним. На своєчасність повернення депозитних вкладів надалі впливатиме політика Банку щодо проведення активних та пасивних операцій, загальний стан фінансового ринку, операційне середовище, правове поле, а також загальна ситуація в економіці. Наразі операційне середовище залишається складним.

Банк дотримується економічних нормативів, встановлених НБУ. Разом з тим, враховуючи збереження складної економічної ситуації та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками є актуальним для Банку.

ПАТ «БАНК ВОСТОК» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного, валютного та ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

ПАТ «БАНК ВОСТОК» є універсальною фінансово-кредитною установою, орієнтованою на здійснення комплексного банківського обслуговування юридичних та фізичних осіб згідно з чинним законодавством України.

Стратегія розвитку Банку передбачає підвищення конкурентоспроможності шляхом розвитку традиційних та інноваційних послуг у сегменті банківських платіжних карток, оптимізації каналів їх доставки клієнтам, вдосконалення усіх складових розвитку для забезпечення росту ринкової вартості банку як стабільного універсального фінансового інституту, здатного займати провідні позиції в банківській системі України. Свої конкурентні переваги у майбутньому банк вбачає у розвитку іміджу стабільного банка-партнера. В поточному році Банк ставить своїм завданням: розширення клієнтської бази шляхом залучення на обслуговування партнерів «Фоззі-груп» і запровадження низки заходів із реалізації ко-брендного проекту «Банк Восток–Фоззі груп»; утримання стабільного положення на ринку банківських послуг; досягнення мобільності всього спектру банківських послуг, а також розширення сфери діяльності на клієнтів фізичних осіб. За операціями з БПК передбачається розробка карткового проекту MasterCard Prepaid.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ «БАНК ВОСТОК» підтверджено на рівні uaAA–, прогноз «стабільний».

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БАНК ВОСТОК» підтверджено на рівні «5».

Т. в. о. Голови рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу рейтингів банківських установ

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу ПАТ «БАНК ВОСТОК», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17	01.10.17
Активи								
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	76,42	379,05	432,04	676,32	975,48	829,18	970,73	816,72
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	0,38	556,97	630,12	355,27	300,26	350,26
Кошти в інших банках	154,49	429,52	679,40	1525,17	1135,00	1182,49	412,24	135,08
Кредити клієнтам	1413,83	2210,38	3285,51	3819,91	5104,91	4808,42	4898,96	5419,98
Цінні папери	1,00	0,00	0,00	44,57	0,00	0,00	0,00	0,00
Довгострокові вкладення	13,72	25,73	32,45	38,50	69,58	72,24	69,29	70,41
Нараховані доходи	14,80	24,65	38,71	59,48	56,78	59,96	56,89	61,77
Резерви	-5,11	-14,99	-51,35	-159,52	-198,97	-204,98	-208,02	-208,36
Інші активи	58,61	20,15	30,05	35,40	53,72	42,76	65,03	52,90
Разом активів	1727,76	3074,50	4447,17	6596,80	7826,62	7145,33	6565,37	6698,75
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	88,47	122,84	458,03	1489,97	799,83	734,90	397,26	483,77
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	635,12	1410,69	1354,91	2320,44	3525,53	3055,88	2829,21	2990,24
Кошти фізичних осіб	601,28	951,55	1731,10	1974,04	2521,13	2511,03	2460,13	2372,66
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	39,49	77,75	58,42	40,18	26,57	25,87	13,15
Боргові цінні папери	0,08	107,91	0,00	0,00	5,16	5,07	5,21	5,47
Субординований борг	15,99	15,98	66,54	79,88	85,11	84,88	83,43	84,39
Нараховані витрати	12,33	15,77	22,38	37,61	48,60	44,05	35,20	35,04
Інші зобов'язання	12,00	37,23	330,86	210,14	278,07	142,28	174,65	144,62
Разом зобов'язань	1365,26	2701,47	4041,57	6170,51	7303,61	6604,65	6010,96	6129,33
Власний капітал								
Сплачений статутний капітал	307,35	307,35	307,35	307,35	307,35	307,35	445,04	445,04
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	2,36	2,70	3,40	5,45	7,93	7,93	12,71	12,62
Результат минулих років	46,05	49,98	54,28	63,54	110,32	205,71	63,23	63,23
Результати переоцінки	0,00	0,00	-0,01	0,34	2,04	2,20	2,18	2,21
Фінансовий результат поточного року	6,73	13,00	40,59	49,61	95,38	17,49	31,25	46,32
Разом власного капіталу	362,50	373,03	405,60	426,28	523,02	540,68	554,41	569,42

Дані звіту про фінансові результати ПАТ «БАНК ВОСТОК», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17	01.10.17
Доходи								
Процентні доходи	100,25	236,89	364,60	675,31	790,91	199,61	391,34	617,48
Комісійні доходи	10,20	38,15	160,79	232,87	202,09	59,10	124,94	201,33
Результат від торговельних операцій	5,62	11,43	10,59	15,74	47,00	6,47	6,56	13,40
Інші операційні доходи	0,81	4,73	14,41	4,91	6,85	1,17	3,06	8,65
Інші доходи	3,81	2,32	8,09	14,74	20,22	0,01	1,62	2,41
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	2,99	0,01	0,01	0,01	0,01
Всього доходи	120,69	293,52	558,48	946,56	1067,08	266,36	527,54	843,28
Витрати								
Процентні витрати	58,41	140,87	242,86	427,93	441,11	105,69	199,22	284,64
Комісійні витрати	0,83	8,22	21,24	34,87	68,05	21,68	45,38	74,08
Інші операційні витрати	7,47	24,43	46,63	83,10	81,60	21,83	43,88	85,47
Загальні адміністративні витрати	39,72	92,34	156,28	202,80	286,72	89,54	191,83	303,92
Відрахування в резерви	5,39	10,21	40,22	129,71	72,68	6,13	9,17	38,53
Податок на прибуток	2,13	4,45	10,66	18,54	21,54	4,00	6,80	10,32
Всього витрати	113,95	280,52	517,90	896,95	971,70	248,87	496,29	796,96
Фінансовий результат	6,73	13,00	40,59	49,61	95,38	17,49	31,25	46,32